

De originele tekst in de Monumenta van Van Buchel over de Laurensabdij te Oostbroek. Bron: Utrechts Archief

Laurentianum monasterium in Oostbroeck, loco suburbano Traiectensi, fundatum olim circa annum 1122 a Mechtilde, imperatrice, ut folio precedente expressum est. De qua fundatione et subiectione monialium in Oostbroeck, vide *a.* literas Ludolfi, 1 abbatis sancti Laurentii, in Nova Bethlem, *b.* de anno 1223 sub Godebaldo episcopo etc., *c.* authenticas Wilibrandi episcopi anno 1231 ad petitionem Henrici abbatis traditis, ordinis sancti Benedicti, tam stricte olim observati, ut carcer ordinis diceretur. Ex quo prodiit praeter alios, Robertus abbas Tutiensis caenobii, vir doctissimus, quod monumenta ab eo relicta orbi testantur, qui obiit sub Lothario 2° imperatore, . Lees 3°. cuius obitum in annum 1138 referunt.

Hoc monasterium integrum puer adhuc vidi et carbones ibi Laurentianae mortis instrumenta ceu reliquias. Cum vero deflagraret bellum Hispaniarum, ne civibus noceret, 14 aprilis venditae materiales caenobiorum utriusque anno 1580 consentiente, ut ferunt, abbate Oostbroecano. Et cum adhuc quaedam ruinae et inutiles reliquiae, ad annum usque 1612 superessent, hae eodem anno mense maio venditae, ita ut praeter portam et turrim ac praedium suburbanum sive rusticum, iam nihil ultra supersit.

Vidi ibidem tam in vitris quam aliis locis expressa, haec insignia: A.L.N. * In lapide vero sarcophago absque inscriptione, haec signa: J.R. * J.R.

Ex ruinis monasterii in urbe conspectis, descripsit G. Lap, iurisconsultus:

Anno Domini millesimo centesimo vicesimo octavo, id. novembris, obiit reverendus dominus, dominus Godeboldus, XXVIII episcopus Traiectensis, ex Frisia oriundus, qui sedit annis sedecim, hic sepultus, cuius anima requiescat in pace.

Urna in qua ossa eius iacuerant, ad caput lupum ad pedes crucem videbatur habuisse. Ibidem itidem signa. Episcopatus fuisse sculpta, ex reliquiis apparebat non tamen a Godebaldi aevo

De hertaalde tekst van Van Buchel in de Monumenta over de Laurensabdij te Oostbroek. Bron: Utrechts Archief

De Laurensabdij in Oostbroek, een dorp onder de rook van Utrecht, is lang geleden, omstreeks het jaar 1122, gesticht door keizerin Mathilde, zoals op het vorige blad [pag. 252] uiteengezet is. Zie over de stichting en de onderhorigheid van de monniken van Oostbroek *a.* de oorkonden van Ludolf, de eerste abt van St. Laurens in Nieuw-Bethlehem, *b.* die uit het jaar 1223 onder Godebald, bisschop enz.; en *c.* die, welke op verzoek van abt Hendrik door bisschop Wilbrand in 1231 eigenhandig werden geschreven en aan hem gegeven. Het klooster leefde destijds zo streng volgens de regel van de H. Benedictus, dat het de kerker van de orde genoemd werd. Het heeft onder anderen voortgebracht Robert, abt van het klooster Tutiensis (?), een zeer geleerd man, waarvan de door hem nagelaten werken voor de hele wereld getuigen. Hij overleed onder keizer Lotharius III, die in het jaar 1138 stierf naar men zegt. *

Als kind heb ik dit klooster nog in zijn oude glorie gezien, en ook de kolen of wat daarvan over was, waarmee St. Laurentius gemarteld werd. Toen echter de oorlog met Spanje gaande was, werden - om te voorkomen dat de burgers van de stad iets zou overkomen - op 14 april 1580 met instemming naar men zegt van de abt van Oostbroek, de materialen van beide kloosters verkocht. En hoewel er nog altijd tot aan het jaar 1612 wat bouwvallen en onbruikbare resten over waren gebleven, zijn deze in de maand mei van hetzelfde jaar verkocht, zodat er behalve de poort en de toren en de landerijen in de stadsvrijheid of het platteland verder niets meer overgebleven is.

Op die plaats heb ik zowel in de ramen als op andere plaatsen de volgende familiewapens gezien:
A.L.N. * Op een grafsteen staan zonder opschrift deze tekens: J.R. * J.R. Van brokstukken uit de kloosterruïnes [die hij] in de stad [zag], heeft advocaat Gijsbert Lap van Waveren genoteerd: Op 13 november 1128 overleed Godebald, 24e bisschop van Utrecht, geboortig uit Friesland, die zestien jaar dit ambt heeft bekleed. Hij is hier begraven, moge zijn ziel in vrede rusten.
Op de urn, waarin zijn beenderen lagen, schijnt aan de bovenzijde een wolf, aan de onderzijde een kruis gestaan te hebben. Daar schijnen eveneens bisschopswapens gebeeldhouwd te zijn geweest, maar uit de overblijfselen bleek dat deze niet uit de tijd van Godebald waren.